

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००९.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmumbai@gmail.com

विषय:- कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या 23 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ 175 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400001 दिनांक: 27/07/2023

प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे/नवी मुंबई.
4. मा. पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रा)रायगड/पालघर/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग (पोलीस उप अधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
5. मा. आयुक्त, महानगरपालिका बृहन्मुंबई / ठाणे / कल्याण-डोंबिवली / मिरा-भाईंदर / वसई-विरार / नवी मुंबई / पनवेल / भिवंडी-निजामपूर/ उल्हासनगर (उपआयुक्त व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
6. मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) ठाणे.
7. मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) कोल्हापूर (विभागीय वन अधिकारी व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
8. मा. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)
9. मा. उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO)
10. मा. उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृह निर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण (MHADA)
11. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरण (SRA)
12. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC)
13. मा. संचालक, पर्यावरण तथा सदस्य सचिव, महाराष्ट्र सागर तटीय क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरण (MCZMA)
14. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
15. मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे क्षेत्रिय अधिकारी.
16. उप वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई.
17. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, मुंबई.
18. नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सोसायटी.
19. श्रीमती. हेमा रमाणी, बॉम्बे एन्व्हारमेंट ऍक्शन ग्रुप.
20. श्री. स्टॅलिन डी, वनशक्ती (NGO)
21. महाराष्ट्र मच्छिमार कृती संघ यांचे प्रतिनिधी
22. संचालक, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (BNHS)
23. उप मीठ आयुक्त, मीठागरे विभाग, मुंबई (विशेष निमंत्रित)

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र क्र.जा.क्र./ल.ले/166/सन 2023-24 दि.17.07.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 23 वी बैठक गुरुवार, दिनांक 20.07.2023 रोजी मा. सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

26/7/23

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव,

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 23 वी बैठक
दिनांक 20.07.2023 रोजीचे इतिवृत्त
मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 23 वी बैठक समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा. सह-अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीशः अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	श्री. एस. व्ही. रामाराव (व्ही.सी.द्वारे)	सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
2.	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक, ठाणे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक यांचे प्रतिनिधी	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक, ठाणे यांचे कार्यालय
3.	श्री. मकरंद प्र. देशमुख	उप आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
4.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
5.	श्री. आदर्श रेड्डी (व्ही.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.	मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कुर्ला
6.	श्री.एस.एन.रेड्डी (व्ही.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी यांचे कार्यालय
7.	श्री. तुषार जी. शिंदे (व्ही.सी.द्वारे)	संचालक एमएनपीएस, एम.एम.आर.डी.ए	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
8.	श्री. संजय शिंदे (व्ही.सी.द्वारे)	उप-आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
9.	श्री. सुधाकर जगताप (व्ही.सी.द्वारे)	उपायुक्त, कल्याण -डॉंबिवली मनपा	कल्याण -डॉंबिवली मनपा
10.	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
11.	श्री. धनाजीराव धायगुडे (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी कार्यालय मुंबई शहर
12.	श्री. दिपक खाडे (व्ही.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी, चिपळून	विभागीय वन अधिकारी, चिपळून यांचे कार्यालय
13.	श्री. चंद्रकांत वि. सुर्यवंशी (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
14.	श्री. सतिश बागल (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
15.	श्री. सुदाम परदेशी (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
16.	श्री. मच्छिंद्र सुकटे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग

17.	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
18.	श्री. संदेश शिर्के (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड	जिल्हाधिकारी रायगड
19.	श्री. प्रविण साळुंखे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वास्तुविशारद व नियोजनकार, म्हाडा	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण यांचे कार्यालय(MHADA)
20.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (Cidco)
21.	श्री. अजय वानखेडे	उप नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (Cidco)
22.	श्रीमती अनघा कदम	उपायुक्त ठाणे मनपा (पी.सी.ओ)	ठाणे महानगरपालिका
23.	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
24.	श्रीमती तेजस्विनी पाटील (व्ही.सी.द्वारे)	तहसिलदार, जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
25.	श्री. मनोज न. चव्हाण	पर्यावरण (HOD)	पनवेल महानगरपालिका
26.	श्री. तन्मय बोरे (व्ही.सी.द्वारे)	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
27.	श्री. पुरुषोत्तम जाधव	उप वास्तुविशारद, एमआयडीसी	एमआयडीसी (MIDC)
28.	श्री. जितेंद्र जगदाळे	एसीपी, ठाणे पोलीस	ठाणे पोलीस आयुक्तालय
29.	श्री. प्रशांत मर्दे	सहाय्यक पोलीस आयुक्त	पोलीस उपायुक्त (अभियान), मुंबई
30.	श्री. राहुल गायकवाड (व्ही.सी.द्वारे)	सहाय्यक पोलीस आयुक्त	तुर्भे नवी मुंबई विभाग
31.	श्री. ए.एस.नंदवते	एसआरओ, एमपीसीबी, मुंबई	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांचे कार्यालय
32.	श्री. ए.एन.काटोले	एसआरओ, एमपीसीबी, ठाणे	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांचे कार्यालय
33.	श्री. शेख शखील	एसआरओ, एमपीसीबी, ठाणे	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांचे कार्यालय
34.	श्री. जयश्री जुनेरीकर	FO, एमपीसीबी, नवी मुंबई	एमपीसीबी, नवी मुंबई
35.	श्री. सुदेश अ. परब	सहा. आयुक्त, नवी मुंबई मनपा परि-1	नवी मुंबई मनपा, परि.1
36.	श्री. उदय लोकरे	(व्ही.सी.द्वारे)	-
37.	श्री. भुषण वाघमारे	(व्ही.सी.द्वारे)	-
38.	श्री. चंद्रकांत विभुती	(व्ही.सी.द्वारे)	-
39.	TMC ADMC	(व्ही.सी.द्वारे)	ठाणे महानगरपालिका
40.	श्रीमती लक्ष्मी सूर्यवंशी	(व्ही.सी.द्वारे)	-
41.	श्री. मृगंक प्रभू	(व्ही.सी.द्वारे)	-
42.	श्री. नितेश चौधरी	(व्ही.सी.द्वारे)	-
43.	श्री. नितिन विजयकर	(व्ही.सी.द्वारे)	-
44.	श्री. प्रकाश मिसाळ	(व्ही.सी.द्वारे)	-
45.	श्री. रुपेश महाले	(व्ही.सी.द्वारे)	-
46.	एसडीओ कुडाळ	(व्ही.सी.द्वारे)	-
47.	एसआरओ रत्नागिरी	(व्ही.सी.द्वारे)	-
48.	श्रीमती विशाखा सावंत	(व्ही.सी.द्वारे)	-
49.	श्री. अनुपम वर्मा	(व्ही.सी.द्वारे)	-

2

50.	श्री. अंकुश आर. मस्के	पोलीस निरीक्षक, सुरक्षा, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
51.	श्री. व्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सोसायटी
52.	श्री. किशोर रिठे (व्ही.सी.द्वारे)	सचिव, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
53.	श्री. राहुल खोत (व्ही.सी.द्वारे)	उप संचालक	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
54.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
55.	श्रीमती. हेमा रमाणी (व्ही.सी.द्वारे)	बी.ई.ए.जी. यांचे प्रतिनिधी	बॉम्बे एन्व्हारमेंट ऍक्शन ग्रुप
*	MCZMA	अनुपस्थित	
*	सॉल्ट पॅन विभाग (मीठागरे विभाग)	अनुपस्थित	
*	बृहन्मुंबई महानगरपालिका	अनुपस्थित	

- व्ही.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

अ. क्र.	विषय	करावयाची कार्यवाही																																																								
1	कांदळवन क्षेत्र हस्तांतरित करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> सदर विषयाच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचिका 87/2006 अन्वये पारित केलेल्या कांदळवन क्षेत्राच्या हस्तांतरणाच्या आदेशाबाबत समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी सर्व उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. तसेच खाली नमूद केले प्रमाणे कांदळवन कक्ष, मुंबई कार्यालयाकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीप्रमाणे जिल्हानिहाय / शासकीय विभागनिहाय (महसूल तसेच इतर विभाग) संबंधित विभागाच्या अधिपत्याखालील असलेले कांदळवन क्षेत्र वन विभागास हस्तांतरित करण्यासाठी प्रलंबित असल्याचे सांगितले. <table border="1"> <thead> <tr> <th>अ.क्र</th> <th>जिल्हा</th> <th>शासकीय विभाग</th> <th>क्षेत्र (हेक्टर)</th> <th>शेरा</th> </tr> <tr> <th></th> <th>(1)</th> <th>(2)</th> <th>(3)</th> <th>(4)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>सिंधुदूर्ग</td> <td>महसूल</td> <td>58.49</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>रत्नागिरी</td> <td>महसूल</td> <td>1094.28</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>पालघर</td> <td>वसई-विरार महानगरपालिका</td> <td>811.85</td> <td></td> </tr> <tr> <td rowspan="2">4.</td> <td rowspan="2">रायगड</td> <td>सिडको</td> <td>628.68</td> <td>कांदळवन क्षेत्राची माहिती दिली परंतु हस्तांतरण केले नाही.</td> </tr> <tr> <td>सिडको</td> <td>638</td> <td>मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या आदेशानुसार सर्व कांदळवन क्षेत्र प्रकल्पांसाठी राखीव न ठेवता वन विभागास हस्तांतरित करणे अनिवार्य आहे.</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>ठाणे</td> <td>महसूल</td> <td>91.30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>मुंबई शहर</td> <td>महसूल</td> <td>23.71</td> <td></td> </tr> <tr> <td rowspan="2">7.</td> <td rowspan="2">मुंबई उपनगर</td> <td>महसूल</td> <td>11.84</td> <td></td> </tr> <tr> <td>महसूल</td> <td>108.36</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>एकूण</td> <td>3466.51</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> उपरोक्त नमूद 3466.51 हेक्टर कांदळवन क्षेत्रा व्यतिरिक्त महसूल अथवा इतर शासकीय विभागांच्या अधिनस्त असलेल्या कांदळवन क्षेत्राबाबत संबंधित विभागाने समितीच्या पुढील बैठकीत माहिती सादर करावी जेणेकरून मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या निर्देशांप्रमाणे कांदळवन क्षेत्राची हस्तांतरण प्रक्रिया पूर्ण करणे शक्य होईल. तसेच सदरचे कांदळवन क्षेत्र वनविभागास हस्तांतरित करण्यापूर्वी त्या क्षेत्राचे सर्व्हे सीमांकन (Survey Demarcation) करूनच संबंधित क्षेत्र वन विभागास हस्तांतरित करण्याच्या सूचना मा.सह-अध्यक्ष यांनी दिल्या. तसेच सदर क्षेत्राचे सर्व्हे सीमांकन (Survey Demarcation) करण्यासाठी लागणारा निधी प्राधान्याने जिल्हयाच्या DPDC निधीतून उपलब्ध करून घ्यावा व कांदळवन क्षेत्राचे भूमीअभिलेख कार्यालयाकडून सर्व्हे सीमांकन करून मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या निर्देशांप्रमाणे कांदळवन क्षेत्र 	अ.क्र	जिल्हा	शासकीय विभाग	क्षेत्र (हेक्टर)	शेरा		(1)	(2)	(3)	(4)	1.	सिंधुदूर्ग	महसूल	58.49		2.	रत्नागिरी	महसूल	1094.28		3.	पालघर	वसई-विरार महानगरपालिका	811.85		4.	रायगड	सिडको	628.68	कांदळवन क्षेत्राची माहिती दिली परंतु हस्तांतरण केले नाही.	सिडको	638	मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या आदेशानुसार सर्व कांदळवन क्षेत्र प्रकल्पांसाठी राखीव न ठेवता वन विभागास हस्तांतरित करणे अनिवार्य आहे.	5.	ठाणे	महसूल	91.30		6.	मुंबई शहर	महसूल	23.71		7.	मुंबई उपनगर	महसूल	11.84		महसूल	108.36				एकूण	3466.51	
अ.क्र	जिल्हा	शासकीय विभाग	क्षेत्र (हेक्टर)	शेरा																																																						
	(1)	(2)	(3)	(4)																																																						
1.	सिंधुदूर्ग	महसूल	58.49																																																							
2.	रत्नागिरी	महसूल	1094.28																																																							
3.	पालघर	वसई-विरार महानगरपालिका	811.85																																																							
4.	रायगड	सिडको	628.68	कांदळवन क्षेत्राची माहिती दिली परंतु हस्तांतरण केले नाही.																																																						
		सिडको	638	मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या आदेशानुसार सर्व कांदळवन क्षेत्र प्रकल्पांसाठी राखीव न ठेवता वन विभागास हस्तांतरित करणे अनिवार्य आहे.																																																						
5.	ठाणे	महसूल	91.30																																																							
6.	मुंबई शहर	महसूल	23.71																																																							
7.	मुंबई उपनगर	महसूल	11.84																																																							
		महसूल	108.36																																																							
		एकूण	3466.51																																																							

		हस्तांतरणाची प्रक्रिया त्वरीत पूर्ण करावी. तथापि निधीच्या उपलब्धतेबाबत काही अडचणी निर्माण झाल्यास त्यासाठी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, कार्यालयाशी संपर्क करावा. कांदळवन क्षेत्राच्या सर्वे सीमांकनाच्या प्रक्रियेतील अडथळे दूर करून त्याच्या जलद हस्तांतरणासाठी सर्वे सीमांकन करण्यासाठी आवश्यक निधी कांदळवन प्रतिष्ठान (Mangrove Foundation) तर्फे पुरविण्याचे आश्वासन समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी दिले.
2	जिल्हा / तालुका अंतर्गत कांदळवन संरक्षण व संवर्धन तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत.	• संबंधित जिल्हाधिकारी/तहसिलदार यांनी जिल्हा / तालुका स्तरीय समिती गठीत करून त्यांच्या दरमहा बैठका घेऊन बैठकीचे इतिवृत (Minutes) समितीकडे तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबत समितीचे सदस्य सचिव यांनी पुनश्च: सूचित केले.
3	कांदळवन तक्रारीबाबत जिल्हा / तालुका स्तरीय समितीच्या दरमहा बैठका घेणे.	• मागील बैठकीत मा.अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी दिलेल्या निर्देशांच्या अनुषंगाने आवश्यक कार्यवाही करण्याच्या सूचना सदस्य सचिव यांनी दिल्या.
4	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत.	• समितीच्या बैठकींना संबंधित विभागांच्या नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत प्रगती होत असल्याबाबत सदस्य सचिव यांनी सांगितले. तथापि मा. उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या आदेशांचे पालन होण्याच्या दृष्टिने तसेच सर्व तक्रारींचे निराकरण होण्यासाठी सर्व नोडल अधिकाऱ्यांनी बैठकीस उपस्थित राहून त्यांच्या कार्यालयाशी संबंधित माहिती समितीला देण्याची सूचना सदस्य सचिव यांनी केली.
5	डेब्रिज हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • सदर विषयाच्या चर्चे दरम्यान निवासी उपजिल्हाधिकारी पालघर यांनी मागील बैठकीत दिलेल्या निर्देशांनुसार वसई - विरार महानगरपालिकेस डेब्रिज हटविण्यासाठी येणाऱ्या खर्चाबाबत अंदाजपत्रक (Estimate) तयार करण्यासाठी कळविले असल्याचे सांगितले. सदरचे डेब्रिज हटविल्यानंतर त्या जागेवर कांदळवन कक्ष अथवा पालघर जिल्हास्तरीय समितीचे सदस्य सचिव असलेले सहायक वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष) यांचे मार्फत कांदळवनाची पुर्नलागवड (Restoration) करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल असे सांगितले. • तथापि, डेब्रिज हटविल्यानंतर ते कोणत्या पर्यायी जागेत टाकण्यात (Dumping) येईल, याबाबतचे नियोजन समितीस कळविणे आवश्यक असल्याचे समितीच्या अशासकीय सदस्य असलेल्या श्रीमती हेमा रमाणी, बॉम्बे एन्व्हारमेंट ऍक्शन ग्रुप तसेच बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटीचे सचिव श्री. किशोर रिठे यांनी सूचित केले. • या अनुषंगाने समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी खाली नमूद पाच टप्प्यानुसार संबंधित यंत्रणांनी कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या. <ol style="list-style-type: none"> 1. सद्यस्थितीत जिल्हाधिकारी (महसूल) अथवा महानगरपालिका अथवा संबंधित यंत्रणा यांच्या कार्यक्षेत्रात असलेल्या डेब्रिजच्या जागेची संयुक्त पाहणी संबंधित विभागाचे नोडल अधिकारी / प्रतिनिधी (तहसिलदार/सहायक आयुक्त/वनपरिक्षेत्र अधिकारी) आणि समितीचे अशासकीय सदस्य यांनी करावी. यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी महसूल यांनी आवश्यकते नियोजन करावे. 2. डेब्रिजचे आकारमान (Quantification) निश्चित करणे. 3. डेब्रिज हटविल्यानंतर टाकण्यासाठी पर्यायी जागा. 4. डेब्रिज हटविण्यासाठीचे नियोजन व कार्यवाही. 5. डेब्रिज हटविल्यानंतर सदर जागेवर कांदळवनाची पुर्नलागवड (Restoration) करणे.
6	श्री. धिरज परब व श्री.	• या विषयीच्या चर्चेदरम्यान उपायुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी श्री.धिरज परब

5

	अमजद खान यांच्या तक्रारीबाबत.	यांच्या 6 तक्रारीपैकी 6, श्री. अमजद खान यांचे 100 तक्रारीपैकी 64 तक्रारी व 35 तक्रारीपैकी 9 तक्रारीवर कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस सादर केल्याचे सांगितले. तथापि उर्वरित तक्रारीबाबत तात्काळ कार्यवाही करण्याची सूचना सदस्य सचिव यांनी दिली. तसेच याबाबत कांदळवन कक्षाचे संबंधित विषयान्वये विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., मुंबई यांनी 135 तक्रारीबाबत अहवाल सादर केल्याचे तसेच यातील केवळ 4 तक्रारी कांदळवन कक्षाशी संबंधित असल्याचे उपस्थितांस सांगितले.
7	Restoration संदर्भात चर्चा.	<ul style="list-style-type: none"> मागील बैठकीत मा.अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी दिलेले निर्देश तसेच विषय क्र. 3 च्या अनुषंगाने मा. सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी दिलेल्या सूचनांप्रमाणे आवश्यक कार्यवाही करण्याच्या सूचना सदस्य सचिव यांनी दिल्या.
8	टोल फ्री क्रमांकाबाबत मा. अध्यक्षांनी दिलेल्या सूचनेनुसार केलेली कार्यवाही.	<ul style="list-style-type: none"> याबाबत आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी कांदळवन व पाणथळ क्षेत्राच्या ऱ्हासाबाबतच्या तक्रारी प्राप्त करण्याकरिता स्वतंत्र टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करून त्यास व्यापक अशी प्रसिध्दी दिलेली असल्याचे दि.17.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये समितीस कळविले आहे. जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांच्या दि.19.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कांदळवनाच्या व पाणथळाच्या ऱ्हासाच्या तक्रारीकरीता टोल फ्री क्रमांक 1800-233-2686 उपलब्ध करण्यात आले असल्याचे कळविले आहे. तथापी जिल्हाधिकारी मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, रायगड, पालघर, रत्नागिरी यांचे कार्यालयाकडून टोल फ्री क्रमांकाबाबत माहिती समितीस अप्राप्त आहे.

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या दि.20.07.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली निघालेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	2	2	0
मुंबई उपनगर	73	50	23
ठाणे	102	72	30
पालघर	16	6	10
रायगड	53	37	16
रत्नागिरी	3	3	0
सिंधुदुर्ग	4	2	2
एकूण	253	172	81

(एस.व्ही.रामाराव)

सह अध्यक्ष,

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

कांदळवन समितीच्या तक्रारींवर केलेली कार्यवाही

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	तक्रार क्र.12 श्री. लुक मॅन्डीस दि.30.11.2018 Mangroves under threat at Bandra east below Mahim-Sion link way.	• मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	तक्रार क्र.21 श्री.बी.एन.कुमार व श्री. नंदकुमार पवार दि.09.12.2018 Sion Panvel Highway work damaging Mangroves.	• मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका, सॉल्ट पॅन विभाग यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग 2. सॉल्ट पॅन विभाग 3. बृहन्मुंबई महानगरपालिका
3	तक्रार क्र.83 श्री.बी.एन.कुमार दि.01.08.2018 Mangrove killing along Sion-Panvel highway - Request for rapid action force.		
4	तक्रार क्र.118 श्री. हरीश पांडे दि.25.01.2020 Large scale CRZ 1 reclamation & mangroves destruction in Ganpat Patil Nagar in Dahisar, Mumbai.	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्या दि.24.08.2022 रोजीच्या अहवालानुसार नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांनी मा.उच्च न्यायालय यांचेकडील O.O.C.J. PIL writ petition No. 15/2010 च्या अनुषंगाने जमिनीचा मोजणी अहवाल कोणासही देण्यास कोणतेही कार्यवाही करणेस मनाई असल्याने सदर जागेची मोजणी तूर्तास करता येणार नाही, असे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण कार्यालयास कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. सदर मताशी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर सहमत असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने समितीने सदर जागेची गुगल अर्थद्वारे तपासणी केली असता सदर ठिकाणी सन 2010 नंतर ही कांदळवनाची तोड करुन अतिक्रमण होत असल्याने संबंधितांवर गुन्हा दाखल करुन 2010 नंतर झालेल्या अतिक्रमणाबाबत नियमोचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले होते. • मा.अध्यक्षांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका व विभागीय वन अधिकारी यांना या तक्रारीबाबत सद्यस्थितीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. 	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ. कुर्ला.

<p>5</p>	<p>श्रीम.आदिती प्रधान. तक्रार क्र. 69 Debris dumping in Lokhandwala Mangrove in Andheri West. दि.20.04.2019</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांच्या दि.12.02.2020 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीत नमूद ठिकाण हे मौजे वसोवा, ता.अंधेरी स.क्र.120 अ, येथील मिळकत "महाराष्ट्र हौसिंग बोर्ड" यांच्या मालकीची आहे. सदर ठिकाणी टाकण्यात आलेले डेब्रिस हे कांदळवन क्षेत्र व त्यापासून ५० मीटरच्या आत आहे. • तदनुसार मा.मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई तसेच आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचेशी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे कार्यालयाकडून पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे. • तदनुसार मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, म्हाडा यांच्या दि.08.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने मौजे - वसोवा, ता. अंधेरी येथील स.न.120, न.भू.क्र.1374 अ या ठिकाणी स्थळपाहणी करण्यात आली असून दि.16.03.2023 रोजीचा पंचनामा, संबंधित जागेचे छायाचित्रे समितीस पाठविण्यात आलेली आहेत. सदर ठिकाणी टाकण्यात आलेले डेब्रिज हे कांदळवन क्षेत्रात टाकण्यात आलेले असल्याचे नमूद केले आहे. 	<p>1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा</p>
<p>6</p>	<p>श्री. स्टॅलिन डी. तक्रार क्र. 160 Request to respect Municipal Commissioner Carter Road at Bandra Mangrove pollution. दि.18.10.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे दि.23.08.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेवर फरशीचे तुकडे, डांबर गोळे, प्लॅस्टिकचे तुकडे इ. भराव निदर्शनास आले आहे. • त्याअनुषंगाने कांदळवन व समुद्रकिनारी क्षेत्रात झालेली भरणी / भराव काढून टाकून सदर ठिकाण पुर्ववत करणेबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दि.05.01.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तसेच उपायुक्त (घनकचरा व्यवस्थापन) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दि.06.07.2022 रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. • तदनुसार मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश दिले होते. तथापी अहवाल अप्राप्त असल्याने मा.अध्यक्षांनी या तक्रारीबाबत पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<p>बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई</p>

7	<p>तक्रार क्र.181 श्री. अमजद खान – 21.02.2022 – मौजे एरंगळ गाव, मालाड (प) ता. बोरीवली जि. मुंबई उपनगर येथील (CTS) भू.क्र. २०५३-सी, २०५३-सी, २०५५-अ, २०५४, २०५५-डी, २०५३-ई, २०५३-डी, १९६५, २०५५, २०५५-सी या जागेवर कांदळवनापासून १ मीटर परिसराचे आत रहेजा बिल्डर्स या विकासकामार्फत रहेजा एक्सोटिका बिल्डींग नं. ९ अ, बिल्डींग नं. ९ ब, सीएचई-९४५४-बीपी/डब्ल्युएस/अपी या इमारतीचे बांधकाम करून मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे आदेशाचा अवमान केलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचा दि.05.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीतील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवनाचा भाग नाही. तसेच MRSAC नकाशानुसार सदर क्षेत्रावर बांधण्यात आलेल्या 3 इमारती या सन 2005 नंतर बांधलेल्या दिसून येत आहे व कांदळवनापासून 50 मी.च्या बाहेर आहे. तसेच जी.पी.एस.रिडींग क्र.4 च्या ठिकाणी असलेली भितीचे बांधकाम मढ प्लॉट पासून 50 मी. आत येत आहे. परंतु, सदर पत्र्याचे बांधकाम सन 2005 च्या आधीपासून असल्याचे दिसून येत आहे. सदर मिळकत ही खासगी मिळकत असल्याने तहसीलदार बोरीवली यांनी दि.01.03.2023 रोजीच्या पत्रान्वये या खासगी मिळकतीवर डेब्रीजची मोठ्या प्रमाणावर भरणी केल्याने संबंधितांवर MRTTP कायदानुसार योग्यती कार्यवाही करण्यास सहा. आयुक्त, पी/ उत्तर विभाग यांना कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. 	<p>बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई</p>
8	<p>तक्रार क्र. 193 श्री. योगेश केणी –दि.15.07.2022 CTS No. 1583 मालवणी गाव साई दर्या ढाबाच्या मागे मार्वे रोड मालवणी चर्च, मालाड पश्चिम, मुंबई येथे कॉन्ट्रॅक्टर यांच्याद्वारे सरकारी जागेवर अतिक्रमण करीत, सदर जागेवर असलेल्या मॅग्नोजच्या झाडाची मोठ्या प्रमाणात कत्तल करून तेथे बेकायदेशीर भराव करून त्यावर बनविलेले अंदाजे 3000 चौ. फुटाचे सिमेंट विटाचे डब्लल माळ्याचे पक्के अनधिकृत बांधकाम निष्कासन करण्याबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचा दि.06.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सरकारी जागेवर अतिक्रमण केलेबाबत अतिक्रमणदार श्री. धनेश कोळ यांचेवर मालवणी पोलीस ठाणे येथे भारतीय दंड संहिता 1960 मधील कलम 441, 447 अन्वये तसेच महाराष्ट्र पोलीस कायदा कलम 120 अन्वये गु.र.क्र.1273/2021 दि. 25.09.2021 अन्वये गुन्हा दाखल करणेत आलेला आहे. सदर जागेवरील अतिक्रमणे निष्कासीत करणेबाबत प्र. उपजिल्हाधि कारी (अति/निष्का) मालाड यांना तहसिलदार बोरीवली यांनी दि. 08.06.2022 व 02.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. प्रकरणी तक्रारीत नमूद क्षेत्र अधिसूचित राखीव कांदळवनाचा भाग नसून सदर जागेवर सन 2005 व सद्यस्थितीत कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सदरचे क्षेत्र अधिसूचित राखीव कांदळवनापासून 50 मी. च्या बाहेर येत असल्याने प्रस्तुत तक्रार निकाली काढण्याची विनंती केली आहे. 	<p>-</p>
9	<p>तक्रार क्र. 196 श्रीमती श्वेता वाघ – दि. 22.09.2022 Dumping of debris, and destruction of mangrove habitat in versova near KPS memorial school.</p>	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीत नमूद ठिकाण राखीव वन म्हणून अधिसूचित झालेली असून सदर मिळकतीचा ताबा दि.09.04.2021 रोजी वनविभागाकडे हस्तांतरित करण्यात आलेला आहे. सदर प्रकरणी वनविभागामार्फत गु.क्र.E/34/2021-22, दि.23.10.2021 अन्वये वनगुन्हा नोंदवण्यात 	<p>विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला</p>

9

		<p>आला आहे. जागेवर रस्त्याचे काम चालू असताना 1 डंपर व 2 जे.सी.बी. ही वाहने जप्त करण्यात आली आहेत. प्रकरणी वनविभागामार्फत पुढील कार्यवाही सुरु असल्याबाबत नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला यांना या तक्रारीबाबत अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	
10	<p>तक्रार क्र. 202 श्री.रेजी अब्राहम, मुंबई Destruction of Mangroves on 40 plus acres of govt land at prime location in borivali dahisar belt off Link Road. Date:29.11.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रार अर्जातील नमुद क्षेत्र हे मौजे एक्सर स.क्र. 85/3, 85/5 मधील आहे. सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रार अर्जातील क्षेत्र हे या विभागाच्या कार्यक्षेत्राच्या बाहेर असल्याने तहसिलदार बोरीवली व तक्रारदार रेजी अब्राहम यांना कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी तात्काळ अहवाल सादर करावा असे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई 2. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
11	<p>तक्रार क्र. 204 श्री.अली असगर मोहमद तहसिलदार, मालाड मालवणी परिसरातील कांदळवन नष्ट करणारे भुमाफिया व महानगरपालिकेचे खाजगी ठेकेदार यांच्या विरुद्ध कायदेशीर कारवाई होणेबाबत. दि : 07.11.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी पोलीस आयुक्त, मुंबई शहर, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. पोलीस आयुक्त, मुंबई शहर 2. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 4. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
12	<p>तक्रार क्र. 206 श्रीमती. श्वेता भट Destruction of Mangroves by way of construction of walls at creeks along the Malad Marve road area, Malad West. दि : 21.12.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रार अर्जातील क्षेत्र हे मालवणी व वळणई येथील आहे. सदर क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रार अर्जातील क्षेत्र 50 मी. आत बफर झोन मध्ये येत आहे. त्याअनुषंगाने तहसिलदार बोरीवली यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी तात्काळ अहवाल सादर करावा असे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
13	<p>तक्रार क्र.207 श्री. झोरु भातेना, मुंबई दि. 06.01.2022 जुहू कोळीवाडा बीच या ठिकाणी कांदळवनाचा न्हास व अतिक्रमण झाले असल्याबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.04.07.2022 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीतील नमूद क्षेत्रातील अतिक्रमणाबाबत महसूल 	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 3. MCZMA

10
Ranish

		विभागाकडून दि.01.04.2022 रोजी FIR 0251 अन्वये सांताक्रुझ पोलीस ठाणे येथे गुन्हा दाखल करण्यात आले आहे. त्यामुळे या विभागाकडील सदर तक्रार निकाली काढण्याबाबत विनंती केली आहे.	
14	तक्रार क्र.216 श्री.सुमित अशोक धुरी. Merciless killing of Mangroves, illegal reclamation & encroachment of Forest land and constructions. दि. 26.02.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
15	तक्रार क्र.217 श्रीमती गुंजन गुप्ता. Burning of Mangroves in Malad West (Near Mindspace/Evershine Nagar) दि. 27.02.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी
16	तक्रार क्र.221 श्री.स्टॅलिन डी. Illegal construction of toilet block in ESZ are next to forest boundary and in CRZ. दि. 13.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, संचालक, पर्यावरण विभाग व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. MCZMA 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
17	तक्रार क्र.227 Switsy Henriques, Borivali Gorai Police station fails to accept FIR against mangroves being cut. दि. 13.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई
18	तक्रार क्र.228 श्रीमती भाविता दुंगार दि. 11.04.2023 व श्री.अभिषेक कदम दि. 06.04.2023 Encroachment in CRZ and Forest areas near Marve Road.	• मा.अध्यक्षांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका, सहाय्यकअभियंता (घ.क.व्य.), पी/उत्तर 2. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
19	तक्रार क्र.229 श्रीमती मिली शेटी Fire on Mangrove at charkop Sector 8 दि. 28.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

20	तक्रार क्र.230 श्री.राहुल एम व श्री.झायलीया सेलवम Enchoachment happening on the mangroves in charkop sector 8 behind Sun Rise building. दि. 14.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
21	तक्रार क्र.232 श्री.रेजी अब्राहम Large Scale ongoing rabid dumping & illegal construction on adjacent huge govt plots next to charkop creek at charkop sector 8 to build unapproved illegal chawls. दि. 21.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
22	तक्रार क्र.236 श्री. संजय सिंघ गणपत पाटील नगर, CTS No. 532, सर्व्हे नं. 221, एक्सार विलेज, न्यू लिंक रोड, दहिसर पश्चिम येथील तक्रारीबाबत. दि.23.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
23	तक्रार क्र. 250 श्री. सुमित अशोक धुरी No Action Taken so far for Request regaring quashing of Building permissions, Fire NOC and stringent action for large scale construction in CRZ area. दि.27.06.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
24	तक्रार क्र. 251 श्री. अजित गोम्स Destruction of Mangroves near Chheda Nagar — Chembur दि.29.06.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

अ. क्र.	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी			
25	तक्रार क्र. 17 श्री. धिरज परब, दि.05.12.2018 सेव्हन इलेव्हन हॉटेल कं. ने मिरा रोड कनकिया येथे कांदळवनाची तोड करून माती भराव व कुंपण भिंत बांधकाम केल्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी ठाणे यांचे दि.06.06.2022 रोजीच्या प्राप्त अहवालाचे अवलोकन केले असता, विषयांकित प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी, ठाणे उपविभाग, ठाणे यांच्या वस्तुस्थितीदर्शक अहवालानुसार मौजे नवघर, ता. जि. ठाणे येथे कांदळवनाचा न्हास झाला म्हणून यापूर्वी फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येईल. 	<ol style="list-style-type: none"> मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) विभागीय वन अधिकारी व BEAG यांचे प्रतिनिधी
26	तक्रार क्र.9 श्री. जयेश गुप्ता - दि.24.11.2018 Destroying mangroves in the CRZ Creek ara of Sabe - Desai -Khardi, Thane.	<ul style="list-style-type: none"> ठाणे महानगरपालिकेच्या दि.01.03.2023 रोजीच्या पुनःश्च प्राप्त अहवालानुसार मौजे खर्डी, दिवा येथील खाजगी मालकीचे भूखंड क्र.३७,३७,५०,५५, व ६१ यावर स्थानिक नागरीकांमार्फत मोठे खड्डे करण्यात आलेले होते त्या ठिकाणी कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथे लिचेट संकलनाची व्यवस्था करण्यात आली होती व संकलित लिचेटची विल्हेवाट कौसा सांडपाणी प्रकिया केंद्र येथे लावण्यात येत होती. सदर खाडीमध्ये मासे मेल्याची कोणतीही तक्रार ठाणे महानगरपालिकेकडे प्राप्त नाही. पालिकेतर्फे दि.31.01.2023 पासून दिवा डम्पिंग ग्राउंड बंद करण्यात आलेले आहे तसेच मौजे भंडार्ली येथे घनकचरा प्रकल्प कार्यान्वित करण्यात आलेला आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील Legacy Waste बाबत शासन निर्णयानुसार बायोरेमिडीएशन प्रकिया करण्यासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील धुराचा त्रास कमी करण्यासाठी कायम स्वरूपी पाण्याच्या tanker ची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. पालिकेतर्फे 1200 TPD प्रती क्षमतेचा Waste to Energy प्रकल्पाचा टप्पा मार्च 2023 मध्ये सुरु करण्यात येत असून दुसरा टप्पा विजनिर्मिती डिसेंबर 2023 मध्ये सुरु करण्यात येणार आहे असे नमूद केले आहे. विभागीय वन अधिकारी यांच्या दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील ठिकाण अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र असल्यामुळे रौ.गु.क्र.-03/2023 दि.01.02.2023 अन्वये वनगुन्हा नोंदविण्यात आला असून पुढील कार्यवाही चालू 	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला.
27	तक्रार क्र. 201 श्री. स्टॅलिन डी. Illegal dumping of waste in CRZ, pollution of air and water. Illegal Sand Mining. Date : 29.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> ठाणे महानगरपालिकेच्या दि.01.03.2023 रोजीच्या पुनःश्च प्राप्त अहवालानुसार मौजे खर्डी, दिवा येथील खाजगी मालकीचे भूखंड क्र.३७,३७,५०,५५, व ६१ यावर स्थानिक नागरीकांमार्फत मोठे खड्डे करण्यात आलेले होते त्या ठिकाणी कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथे लिचेट संकलनाची व्यवस्था करण्यात आली होती व संकलित लिचेटची विल्हेवाट कौसा सांडपाणी प्रकिया केंद्र येथे लावण्यात येत होती. सदर खाडीमध्ये मासे मेल्याची कोणतीही तक्रार ठाणे महानगरपालिकेकडे प्राप्त नाही. पालिकेतर्फे दि.31.01.2023 पासून दिवा डम्पिंग ग्राउंड बंद करण्यात आलेले आहे तसेच मौजे भंडार्ली येथे घनकचरा प्रकल्प कार्यान्वित करण्यात आलेला आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील Legacy Waste बाबत शासन निर्णयानुसार बायोरेमिडीएशन प्रकिया करण्यासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील धुराचा त्रास कमी करण्यासाठी कायम स्वरूपी पाण्याच्या tanker ची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. पालिकेतर्फे 1200 TPD प्रती क्षमतेचा Waste to Energy प्रकल्पाचा टप्पा मार्च 2023 मध्ये सुरु करण्यात येत असून दुसरा टप्पा विजनिर्मिती डिसेंबर 2023 मध्ये सुरु करण्यात येणार आहे असे नमूद केले आहे. विभागीय वन अधिकारी यांच्या दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील ठिकाण अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र असल्यामुळे रौ.गु.क्र.-03/2023 दि.01.02.2023 अन्वये वनगुन्हा नोंदविण्यात आला असून पुढील कार्यवाही चालू 	

		<p>असल्याचे नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षानी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना या तक्रारीबाबतचा अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	
28	<p>तक्रार क्र. 76 श्री. धिरज परब:- भाईंदर पश्चिम राधा स्वामी सत्संग व परिसरात पाणथळ, कांदळवनाच्या न्हासाबाबत. दि.23.04.2018</p>	<ul style="list-style-type: none"> • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.01.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. सदर तक्रारीतील नमूद जागेवर 2005 साली कांदळवन नाही. परंतु सद्यस्थितीत सदर ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. तसेच सदर जागेवर डेब्रीज टाकून सपाटीकरण करून वाहन पार्किंगकरीता त्या जागेचा वापर करत असल्याचे दिसून येत आहे. • कांदळवनांचा न्हास झाल्या प्रकरणी कांदळवन (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये श्री. रामचंद्र जे. वैष्णव, श्री.श्यामसुंदर राधेशाम अग्रवाल, श्री. शुभम मुरलीधर अग्रवाल यांचे विरुद्ध भाईंदर पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजिस्टर क्र.23/2020 दि.30.01.2020 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे. • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार “डेब्रीज व माती भराव काढण्याचे निर्देश” ही बाब महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, 1966 अंतर्गत मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचेशी संबंधित असलेबाबत कळविण्यात आले आहे. त्यामुळे सदर प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना आपले स्तरावरून निर्देश देणेबाबत विनंती केली आहे. • त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षानी सदर ठिकाणी यापुढे कांदळवनाचा न्हास होणार नाही तसेच डेब्रीज काढणेबाबत केलेल्या कार्यवाहीबाबतचा स्वयंस्पष्ट अहवाल सादर करण्याच्या सूचना मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका यांना दिले होते. 	<p>1. मिरा – भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त)</p>
29	<p>तक्रार क्र. 77 श्री. धिरज परब:- मिरा भाईंदर महापालिका हद्दीतील मिरा रोड पश्चिम येथे नाझरेथ आगर परिसरात सरकारी व खाजगी जागेत कांदळवन पाणथळचा न्हास करून CRZ चे उल्लंघन. दि.11.06.2018</p>	<ul style="list-style-type: none"> • विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील नमुद क्षेत्र हे मौजे भाईंदर स.नं.147, 151 व 146 मधील आहे. सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. सद्यस्थितीत काही भागात तिवर व मेस्वाक ही कांदळवनाची झाडे आहेत व काही जागेवर चाळीचे बांधकाम केलेले दिसून येत आहे. सदर क्षेत्र खाजगी व सरकारी असल्याने महसूल खात्याने त्यावर कार्यवाही करावी. • सदर ठिकाणावर तहसिलदार मिरा-भाईंदर यांना 	<p>1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त)</p>

		<p>कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असता दि.10.06.2021 रोजीच्या अहवालानुसार सदर बाब मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेशी संबंधित असल्याचे कळविले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी डेब्रिस/भराव हटविण्याबाबत तात्काळ अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्षांनी दिले होते. 	
30	<p>तक्रार क्र. 104 श्री. धिरज परब दि.19.11.2019.</p> <p>भाईंदर पश्चिम येथे एसटी डेपोच्या आरक्षणातील कांदळवन नष्ट केलेबाबत तसेच बेकायदा डेब्रिस चा भराव व थर्माकोल आदींचा कचरा टाकून पर्यावरणाचा ऱ्हास प्रकरणी.</p>	<ul style="list-style-type: none"> अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.01.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सन 31 डिसेंबर 2005 रोजी MRSAC Map नुसार तक्रारीतील नमूद जागेवर काही ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. सद्यस्थितीत मौजे भाईंदर स.क्र.342/1 ही जागा सरकारी असून, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ यासाठी आरक्षित आहे. स.क्र.342/1 च्या एकूण क्षेत्रापैकी 103.8320 हे. क्षेत्र भारतीय वन अधिनियम 1927 चे कलम 4 नुसार राखीव कांदळवन म्हणून घोषित केले आहे. कांदळवनांचा ऱ्हास झाला असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच सदरची जागा मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांच्या अखत्यारीत असल्याने सदर ठिकाणी झालेला माती भराव काढून टाकणे, कुंपण गेट तयार करून महापालिकेचे सुरक्षा रक्षक तैनात करणे तसेच सदर जागेत खाजगी वाहनांची पार्किंग होणार नाही याची दक्षता घेण्याबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना आगार व्यवस्थापक परिवहन मंडळ, ठाणे यांच्या जागेवर झालेल्या कांदळवन ऱ्हासाबाबत उचित कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<p>1.मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त)</p> <p>2. आगार व्यवस्थापक, परिवहन मंडळ, ठाणे</p>
31	<p>तक्रार क्र.150 श्री. स्टॅलिन डी. दि.09.04.2021 Apparent Land grab, illegal construction and destruction of Mangroves, Coastal wetlands and CRZ 1 areas at Dive region. Illegal construction of cement mixing plant at Dive.</p>	<ul style="list-style-type: none"> विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.27.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र हे बफर झोन मध्ये येत आहे. सन 2005 साली नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सद्यस्थितीतही नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. मा. अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे व ठाणे महानगरपालिका यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे</p> <p>2. ठाणे महानगरपालिका</p>

<p>32</p>	<p>तक्रार क्र. 153 श्री.रोहीत जोशी दि.17.06.2021 Huge reclamation of creek at Mumbra-Diva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ठाणे महानगरपालिका यांच्या दि.25.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर स्थळाची दि.25.06.2022 रोजी पाहणी केली असता, सदरचा रस्ता हा दिवा प्रभाग समिती अंतर्गत नव्याने घटीत झालेल्या प्रभाग क्र.43 मध्ये येत आहे. या परिसरात काही ठिकाणी चुहा ब्रिजच्या बाजूला डेब्रिजची भरणी केल्याचे आढळले. या रस्त्याच्या काही भूखंडाची मालकी वन विभागाची असल्याचे जागेवर लावलेल्या जाहिरात फलकावरून दिसून येते. तरी सदर प्रकरणी आवश्यकती कार्यवाही करण्याकरिता वन विभागास निर्देश देणे उचित असल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.23.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार नमूद क्षेत्रापैकी मौजे दिवा स.क्र.236 मध्ये काही भागात अंदाजे 2.45 हेक्टर राखीव कांदळवन क्षेत्रात सिमेंट, विटा, रेती या डेब्रीजचा कचरा टाकल्याने व सदर ठिकाणी मोठी भिंत बांधून पाम क्रिक हॉटेल बांधल्याने श्री. गणेश निळकंठ पाटील यांचे विरुद्ध वनक्षेत्रपाल ठाणे यांनी वनगुन्हा नोंदविला आहे. सदर अतिक्रमणातील भिंत व काही भाग दि.02.11.2022 रोजी निष्कासित करण्यात आले असून सदर क्षेत्राची हद्द निश्चित झाल्यानंतर उर्वरित क्षेत्रातील अतिक्रमण निष्कासित करण्याची कार्यवाही करणेत येईल. • तसेच अधिसूचित क्षेत्राव्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी झालेल्या रेती उत्खननाबाबत वनक्षेत्रपाल, ठाणे यांचे दि.22.08.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार, ठाणे यांना संयुक्त स्थळपाहणी करून कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षानी श्री. गणेश पाटील यांच्या तक्रारी संदर्भात जिल्हाधिकारी ठाणे व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना कांदळनाच्या झाडांची व पर्यावरणाची हानी केल्याबाबत उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. 	<p>1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. ठाणे महानगरपालिका 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.</p>
<p>33</p>	<p>तक्रार क्र. 192 श्री. गणेश पाटील — दि.13.07.2022 मुंबई उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचा अवमान करून मौजे दिवा येथे आदित्य गोयल यांच्या जमिनीतील मॅग्नोजच्या झाडांची कत्तल व पर्यावरणाची हानी करून होत असलेल्या बेकायदेशीर रेती उत्खननाबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • तसेच अधिसूचित क्षेत्राव्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी झालेल्या रेती उत्खननाबाबत वनक्षेत्रपाल, ठाणे यांचे दि.22.08.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार, ठाणे यांना संयुक्त स्थळपाहणी करून कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षानी श्री. गणेश पाटील यांच्या तक्रारी संदर्भात जिल्हाधिकारी ठाणे व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना कांदळनाच्या झाडांची व पर्यावरणाची हानी केल्याबाबत उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. 	

34	<p>तक्रार क्र. 170 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे पेणकरपाडा ता. जि. ठाणे जु.स.नं.२०६, नवीन सं.नं. ३८/२ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाची कत्तल व भरणी करुन, त्यावर विकासक / भुमाफिया यांनी अनधिकृतरीत्या कांदळवनालगत पत्र्याचे कुंपण करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केल्याबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानुसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून या कार्यालयाचे पत्र दि. 22.06.2023 नुसार मंडळ अधिकारी, भाईंदर यांना संबंधितांवर पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये गुन्हा दाखल करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
35	<p>तक्रार क्र. 172 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे घोडबंदर ता. जि. ठाणे येथील स.नं. २० ते २५, १११, ११२, ११७, ११८, ११९, १२५ व १२६ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन मे.जे.पी. इन्फ्रा या विकासकामार्फत इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन नाही. सदरच्या सर्व्हे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत जागेवर खूप मोठ्या प्रमाणात दगड मातीची भरणी करुन इमारतीचे बांधकाम चालू असल्याचे दिसून आले. इमारत बांधकामासाठी लागणारे पाणी साठवण्यासाठी लहान लहान तलाव खोदले असून, या संपूर्ण परिसरात आजूबाजूला बांधकाम साहित्य टाकलेले आढळून आले या जागेच्या परिसरामध्ये कोणत्याही प्रकारची कांदळवनाची झाडे दिसून आली नाहीत. आजूबाजूस कोणत्याही प्रकारची पाणथळ जागा दिसून आली. परंतु इमारतीच्या एका भागात भिंती लगत मिसवाक या कांदळवन सहयोगी वनस्पतीचे 2 फुटांचे रोप आढळून आले. परंतु सदर क्षेत्राचे जीपीएस निर्देशांक गुगल अर्थच्या सहाय्याने 2005 सालाच्या छायाचित्रांचे अवलोकन केले असता सदर जागा ही शेतीसाठी वापरत असल्याचे दिसते व शेजारी पाणथळ जागा असल्याचे दिसून येत असून कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.

36	<p>तक्रार क्र. 173 श्री. अमजद खान - दि.21.02.2022 - मौजे नवघर, ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं. २७२, नवीन स.नं. ८४/२, ८४/५ व जु.स.नं. २८५, नवीन स.नं. ८६/२ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मीटर परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन मे. प्रिमियर रिआलिटी या विकासमार्फत सहकार सी विव्ह व सहकार प्रिमियम या इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.17.07.2023 च्या अहवालानुसार सदर ठिकाणी सन 2005 च्या MRSAC मॅप नुसार कांदळवन नाही. अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. जमीन सरकारी नसून खाजगी कांदळवन क्षेत्र आहे. सदर ठिकाण 50 मीटर बफर झोन मध्ये येते. कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
37	<p>तक्रार क्र.175 श्री. अमजद खान - दि.21.02.2022 -मौजे नवघर, (कणाकिया) ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं.२८७, २५६, २५५, २५८, २५९, २५७ नवीन स.नं. ५२, ४९, ४८, ५०, ५१, ४० या जागेवर कांदळवनापासून ५० मीटर परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन ओस्तवाल बिल्डर्स या विकासमार्फत ओस्तवाल होराईझोन या इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन नाही. सदरच्या सर्व्हे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत पंजाब नॅशनल बँकेच्या जप्त केलेल्या गाडया उभ्या करुन ठेवण्यात आल्या आहेत. सर्व्हे क्रमांकाच्या परिसरात कांदळवनाची व कांदळवन सहयोगी झाडे आढळून आली नाहीत. 2005 सालाच्या छायाचित्रांचे अवलोकन केले असता, सदर जागा ही शेतजमीन असल्याचे निदर्शनास येत असून कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
38	<p>तक्रार क्र.176 श्री. अमजद खान - दि.21.02.2022 - मौजे नवघर (कणाकिया) ता. जि. ठाणे येथीलसर्वेक्र.२७२,२७३,२७९,५१ २ नवीन स.नं.८४,७७,७६,७५ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाची बेसुमार कत्तल व भरणी करुन त्यावर विकासक/ भुमाफिया यांनी अनधिकृतरित्या झोपडपट्टी बांधली असुन, कांदळवनालगत पत्र्याचे कुंपण करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केले असलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानुसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून अज्ञात व्यक्ती विरुद्ध पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 नुसार FIR No. 0237 दि.13.06.2022रोजी मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.

 18

39	<p>तक्रार क्र. 178 श्री. अमजद खान दि.21.02.2022 – मौजे नवघर (कणाकिया) ता. जि. ठाणे येथील जु.स.नं. २८५, २७९, २७३, २८०, २७२ , नवीन स.नं. ८६/२, ७६,७७,९१,८४ या जागेवर कांदळनापासून ५० मी. परिसरात विकासक / भुमाफिया यांनी कांदळवनाची बेसुमार कत्तल व भरणी करून कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केले असलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानुसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून अज्ञात व्यक्ती विरुद्ध पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 नुसार FIR No. 0237 दि.13.06.2022 रोजी मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
40	<p>तक्रार क्र. 180 श्री. दिलिप काकनाटे - दि.21.02.2022 नवी मुंबई येथील खारफूटीच्या विनाशाबद्दल अनधिकृत भरणीबाबतची तक्रार.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, नवी मुंबई महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने उपविभागीय अधिकारी तथा दंडाधिकारी ठाणे, उपविभाग ठाणे यांचे कार्यालयाकडील दि. 11.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर ठिकाणी माती मिश्रीत डेब्रीजचा भराव दिसून आला. परंतु सदरची जागा एम.आय.डी.सी. यांचे मालकीची असून त्यांनी सदर जागेचा आगाऊ ताबा वनपाल वन्यजीव घटक, ठाणे यांना दि.08.08.2022 रोजी दिलेला असल्याचे नमूद केले असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. नवी मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
41	<p>तक्रार क्र. 198 (100 तक्रारी) श्री. अमजद खान, व्यवस्थापकीय संचालक, वसुंधरा संवर्धन ट्रस्ट, मुंबई यांचेकडून प्राप्त 100 तक्रारीबाबत. दि.27.05.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> • विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.26.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार एकूण 100 ठिकाणांची स्थळपहाणी करण्यात आली आहे. सदर 100 तक्रारींचे अवलोकन करता अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रावर कांदळवन कक्षा मार्फत उचित कार्यवाही करण्यात येत असून उर्वरित तक्रारींचे क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नसल्याने पुढील कार्यवाहीकरीता अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी मिरा-भाईंदर यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना उर्वरित तक्रारींवर उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (100 तक्रारींपैकी 64 तक्रारींचा अहवाल प्राप्त)

42	<p>तक्रार क्र. 200 श्री. इमरान शेख Illegal construction within 50m buffer Zone of Mangroves. Date : 27.09.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.14.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर ठिकाणची स्थळ पहाणी केली असता सदर परिसरात नव्याने कोणतेही माती भराव व बांधकाम झाल्याचे निदर्शनास आले नसल्याचे नमूद केले आहे. तसेच सदर संदर्भातील छायाचित्रे (जीपीएस लोकेशनसह) सादर केलेली आहेत. • परंतु तक्रारदार यांचा या तक्रारी संदर्भात दि.05.04.2023 रोजी पुनःश्च तक्रार प्राप्त झाली असून सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.12.04.2023 रोजीच्या पत्रान्वये पुनःश्च स्थळ पाहणी अहवाल मागविण्यात आला आहे. • मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) 3. विभागीय वन अधिकारी
43	<p>तक्रार क्र.213 श्री. अमजद खान, व्यवस्थापकीय संचालक, वसुंधरा संवर्धन ट्रस्ट, मुंबई यांचेकडून प्राप्त 35 तक्रारीबाबत. दि.09.02.2023.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.26.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार एकूण 35 तक्रारीपैकी 35 ठिकाणांची स्थळपहाणी करण्यात आली आहे. सदर 35 तक्रारींचे अवलोकन करता अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रावर कांदळवन कक्षा मार्फत उचित कार्यवाही करण्यात येत असून उर्वरित तक्रारींचे क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नसल्याने पुढील कार्यवाहीकरीता अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी मिरा-भाईंदर यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी उर्वरित तक्रारीबाबत मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (35 तक्रारीपैकी 9 तक्रारींचा अहवाल प्राप्त)
44	<p>तक्रार क्र.218 श्री. सचिन वसंत भोईर. Illegally encroachment on government Khjan land and construction in CRZ are by demolishing Mangroves. दि. 13.02.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी भिवंडी-निझामपूर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, भिवंडी यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार स.नं.63, 64 व 65 अ या सरकारी खाजण जमीनी मौजे कोपर गावचे शिवेस लागून आहे व सदर जमीनीलगत खाजगी मालकीचे स.नं. च्या जमीनी आहे व सदर खाजगी मालकीच्या स.नं. मध्ये सुमारे 15 वर्षापूर्वी बांधकामे झालेली आहे. तसेच 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ. 3. MMRDA

		स.नं. 63, 64 व 65 अ च्या जमीनीमध्ये आजुबाजुचे जमीनीमध्ये कांदळवन दिसून आलेले नाही. मौजे कोपर या गावचे सन 2005 सालचा MRSAC चे नकाशे उपलब्ध नाही. तरी सदरचे कोपर गाव हे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचे कार्यक्षेत्रात येत असल्याने या कार्यालयाचे दि. 13.07.2023 रोजीचे पत्रान्वये कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	
45	तक्रार क्र.219 श्री.धिरज परब. मा.उच्च न्यायालयास खोटी माहिती देऊन फसवणूक करत पर्यावरण व कांदळवनाचा न्हास करणाऱ्या मीरा भाईंदर महानगरपालिकेच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागासह संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांवर संगनमत-कटकारस्थान केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करून फौजदारी व निलंबनाची प्रशासकीय कारवाई करणे तसेच खाडी पात्रात व कांदळवन मध्ये काँक्रीट नाले बांधण्याचे काम तात्काळ बंद करणे व झालेले नाले तोडून टाकणेबाबत. दि. 10.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांच्या दि.23.06.2023 रोजीचा अहवालानुसार महानगरपालिकेने सी.आर.झेड ने बाधित होणाऱ्या क्षेत्रामध्ये सी.आर.झेड प्राधिकरणाकडे विहित नमुन्यात परवानगीसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येतो व सी.आर.झेड प्राधिकरणामार्फत वेळोवेळी तज्ञ समितीने स्थळ निरीक्षण करून दिलेल्या अहवालानुसार सी.आर.झेड प्राधिकरणाने महानगरपालिकेस परवानगी दिलेल्या होत्या व सी.आर.झेड. प्राधिकरणाने दिलेल्या मंजूरीमध्ये नमुद केलेल्या अटीनुसार मा. उच्च न्यायालयामध्ये परवानगीसाठी दावा दाखल करण्यात येतो. मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सी.आर.झेड. प्राधिकरण व मा.उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या परवानगीनुसार विविध विकास कामे करण्यात येतात. मिरा भाईंदर महानगरपालिके मार्फत नियमानुसार उल्लंघन न करता विकास कामे करण्यात आलेली आहेत. पर्यावरणाचा कोणत्याही प्रकारे न्हास करण्यात आलेला नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> मिरा-भाईंदर महानगरपालिका जिल्हाधिकारी ठाणे
46	तक्रार क्र.233 श्री. प्रदीप पाटोले Heavy dumping of debris in Mangroves and creating playground in juhinar Side. दि. 07.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> उप आयुक्त (परि-1), नवी मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.19.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार जुईनगर येथील कांदळवन क्षेत्रास दि.09.06.2023 रोजी स्थळपाहणी करण्यात आलेली असून सादर केलेल्या पंचनाम्यानुसार कांदळवन क्षेत्रात डेब्रीज भराव यापूर्वी टाकण्यात आल्याचे आढळले असल्याचे नमूद केले आहे. सोबत पंचनामा, Geo Tagged छायाचित्रे माहितीस्तव सादर करण्यात आलेली आहेत. तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर ठिकाणी काही प्रमाणात भराव केल्याचे दिसून आले. सदर जमीन आजरोजी राखीव वने व सिडको यांचे नावे दाखल आहे. सबब वन विभाग व सिडको यांचे मार्फत कार्यवाही होणे अपेक्षित असून कांदळवनाचा न्हास झालेला 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी ठाणे विभागीय वन अधिकारी

		नसल्याचे नमूद केले आहे.	
47	तक्रार क्र. 234 आपले महानगर दैनिक या वृत्तपत्राच्या दि.20.03.2023 रोजीच्या बातमीबाबत. दि.27.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी
48	तक्रार क्र. 235 श्री. राजीव दत्ता Illegal unlawful destructions of wetland, hence this complaint for a lawful action at Priority. दि.03.05.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी भिवंडी-निझामपूर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.04.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारदार यांनी सदर तक्रार अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारचे स.नं. चा उल्लेख नाही. परंतु आजरोजी मौजे-कशेळी, ता.भिवंडी या गावाचे संपुर्ण हद्दीत पहाणी केली असता कोणत्याही कांदळनाची तोड (ऱ्हास) झालेली नाही. तरी सदरचे गाव हे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचे कार्यक्षेत्रात येत असल्याने सदर प्राधिकरणाकडून कार्यवाही होणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. भिवंडी-निझामपूर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी 4. MMRDA
49	तक्रार क्र. 238 श्री. कृष्णा गुप्ता भाईंदर ठाणे मौजे भाईंदर स. नं. 168 या ठिकाणी अनधिकृतपणे माती भराव करून कांदळवन नष्ट केल्याप्रकरणी कारवाई करणेबाबत.. दिनांक 25.05.2023	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, ठाणे (अहवाल प्राप्त) 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
50	तक्रार क्र. 239 श्री. परवेश फाजल अब्बास Encroachment on Government Owned Forest Land, Illegal Land filling and Construction on CRZ I Zone and Destruction of Mangroves Tedal Zone दि. 12.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
51	तक्रार क्र. 245 श्री. बी. एन. कुमार Massive destruction of	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.06.2023 रोजीच्या 	<ol style="list-style-type: none"> 1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका

	mangrove near Vashi Rly station दि. 02.06.2023	पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्याअनुषंगाने तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेवर तुरळक स्वरूपात ठिकठिकाणी डेब्रिज सदृश्य ढिग दिसून आले. सदरची जागा आज रोजी वन विभागाचे नावे असल्याने प्रकरणी वन विभागा मार्फत कार्यवाही होणे अपेक्षित असून कांदळवनाचा न्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे.	2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
52	तक्रार क्र. 246 श्री. धीरज परब भाईंदरच्या उत्तन येथील एस्सेल ग्रुपने कटकारस्थान करून कित्येक एकर जागेतील कांदळवनाची प्रचंड तोड व बांध घालून पर्यावरणाचा न्हास केल्याप्रकरणी संबंधित यांच्याकडून पर्यावरणाची हानी केल्याची नुकसान भरपाई वसूल करणे तसेच भराव-बांध काढून पुन्हा कांदळवन लागवड करणेबाबत. दि. 06.06.2023	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानुसार सदर रस्त्यामुळे एकबाजूचे खाडीचे पाणी अडविले गेले असून, दुसऱ्या बाजूच्या कांदळवनास नुकसान होत आहे. त्यामुळे सदर पाणी ठिक ठिकाणी रस्ता खोदून मोकळे करणे आवश्यक आहे. त्याबाबत या कार्यालयाच्या दि. 24.12.2020 अन्वये, उपआयुक्त, अतिक्रमणविभाग व प्रभागअधिकारी, प्रभाग समिती क्र.01,मिरा- भाईंदर महानगरपालिका यांना कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच कांदळवनाचा न्हास झाला असून मे. एस्सेल इन्फ्रा प्रोजेक्टस लि. चे भराव करणारे व इतर बांधकाम करणारे ठेकेदार तसेच बांधकामासाठी साहित्य पुरविणारे यांचे विरुद्ध पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 नुसार FIR No. 05/2013 दि. 13.12.2013, FIR No. 03/2015 दि.17.11.2015 व 0240/2020 दि.29.12.2020 रोजी उत्त सागरी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक
53	तक्रार क्र.247 श्री. राजीव दत्ता Destructions of Mangroves and Wetland within the Jurisdiction of the Thane Municipal Corporation, Thane. दि.24.06.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. ठाणे महानगरपालिका 2. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
54	तक्रार क्र. 252 श्री. राजीव दत्ता भाईंदरच्या चौक येथील खाडी किनारी मोठ्या प्रमाणात कांदळवनाची कत्तल केल्याची फिर्याद. दि.03.07.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 18.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. मीरा भाईंदर महानगरपालिका 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
55	तक्रार क्र. 149 श्री. स्टॅलिन डी. दि.15.04.2021 Multiple CRZ violations, dumping of garbage and debris in Mangrove areas at Alibag.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांच्या दि.21.06.2022 रोजीच्या अहवालानुसार अर्जांमध्ये नमूद केलेल्या अक्षांश व रेखांशावरती दि. 17.02.2022 रोजीच्या पंचनाम्यानुसार कांदळवनावर कचरा टाकला जात असल्याबाबत व भरतीच्या पाण्याला अडथळा निर्माण होत आहे असे निष्पन्न होत नाही असे नमूद केले आहे. परंतु, समितीने सदरचे ठिकाण गुगल अर्थद्वारे तपासले असता, तक्रारीत नमूद G.P.S रिडींगनुसार अहवाल सादर झाला नसल्याने पुन्हा स्थळ पाहणी करण्याचे निर्देश दिले आहेत. मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	1. जिल्हाधिकारी रायगड
56	तक्रार क्र.165 बी.एन.कुमार व श्री.नंदकुमार पवार – Massive Mangrove destruction and langrab at Kharghar. दि. 14.01.2022	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे खारघर, ता. पनवेल येथील सेक्टर 16, 17, 27 ची पाहणी केली असता स्थळपाहणी वेळी सदर ठिकाणी कांदळवन वनस्पतीचा न्हास झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.24.01.2023 रोजी सिडको महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांसोबत स्थळ पाहणी केली असता स्थळपाहणी दरम्यान सदर जमिनीवरील अतिक्रमण काढण्याचे आवाहन केले होते. तरी, दि.25.01.2023 रोजी सदरील जमिनीवरील अतिक्रमण हटविल्याचे निदर्शनास आले असल्याचे नमूद केले आहे. 	-
57	तक्रार क्र. 188 श्री. महेश आठवले, दि.20.05.2022 बागमळा ता. अलिबाग येथे खाड्या बुजविणे व खाडी किनारीची mangrove नष्ट करणे, पाणथळ जागांवर भराव, Intertidal zone मध्ये भराव करणे.	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. उपवनसंरक्षक अलिबाग
58	तक्रार क्र. 143 श्री. स्टॅलिन डी. दि.08.02.2021 Mangroves	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचा दि.08.09.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मंडळ अधिकारी, तळोजा व 	1. जिल्हाधिकारी रायगड

	destroyed and road made, tide water blocked At Taloja phata.	<p>कांदळवन कक्ष, घनसोली यांनी दि.08.08.2022 रोजी सदर ठिकाणची स्थळ पाहणी केली असता, खाडीच्या दोन्ही किनाऱ्यावर कोणत्याही प्रकारची वृक्षतोड झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. सदर खाडी किनाऱ्याहून रेल्वे लाईन कडे जाणारा रस्ता हा अंदाजे 20 ते 25 वर्षांपूर्वी पासूनचा जुना कच्चा रस्ता आहे. प्रत्यक्ष चौकशीवरून सदरचा कच्चा रस्त्याचे काम रेल्वे विभागामार्फत अंदाजे 20 ते 25 वर्षांपासून पनवेल-वाशी रेल्वे (हार्बर लाईन) च्या कामाकरिता करण्यात आलेबाबत मंडळ अधिकारी,तळोजा यांनी नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • समितीने सदरची जागा गुगल अर्थद्वारे तपासली असता सदरचा रस्ता 2018 पासून कांदळवन नष्ट करून माती भराव टाकून पायवाटीचे रस्त्यामध्ये रुपांतरित झाल्याचे दिसून येत असल्याचे नमूद केले आहे. • सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाल्यामुळे संबंधितांवर उचित कार्यवाही करून सदर जागेचे Restoration करण्याबाबत निर्देश दिले होते. 	
59	<p>तक्रार क्र. 191 Pradeep Patole – दि.11.07.2022</p> <p>Destruction of Mangroves in Kharghar near Toll Naka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी, रायगड यांचे दि.09.09.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मंडळ अधिकारी, तळोजे यांनी दि.27.07.2022 रोजी मौजे खारघर येथील टोलनाक्याजवळ पाहणी केली असता, टोल नाक्याच्या आसपास कोठेही कांदळवन वनस्पतीचा न्हास किंवा तोड झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे दि.27.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदरचे क्षेत्र हे सिडको विभागाच्या अखत्यारित येत असल्याने वनक्षेत्रपाल नवी मुंबई यांनी दि.24.08.2022 रोजीच्या पत्रान्वये सिडको विभाग यांना कारवाई करणेबाबत कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.28.09.2023, दि.10.03.2023, दि.14.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली होती. सद्यस्थितीत निवारणाचा उपाय म्हणून त्याबद्दल खारघर पोलिस स्टेशन येथे तक्रार नोंदविण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे. 	-
60	<p>तक्रार क्र. 195 श्री.स्टॅलिन डी – दि.08.08.2022</p> <p>ILLEGAL SAND MINING KILLING MANGROVES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.21.12.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदरचे ठिकाण हे मौजे कामोठे स.नं. 56 व 368 येथील असून अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. नमूद क्षेत्र 	---

	<p>IN TALOJA CREEK/BUNDS KILLING MANGROVES AT KAMOTE</p>	<p>अधिसूचित कांदळवन क्षेत्राव्यतिरिक्त असल्याने वनक्षेत्रपाल नवी मुंबई यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या पत्रान्वये वनपरिक्षेत्र अधिकारी, पनवेल व महाव्यवस्थापक, सिडको यांना कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सिडको यांच्या दि. 06.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार जागोजागी मातीचे बांध तोडण्यात आलेले असून त्यामुळे भरती ओहोटीचे पाणी अडत नसल्याचे निर्दर्शनास आले व कांदळवानाचा न्हास झालेला दिसून येत नाही. तसेच कांदळवानाचा न्हास होऊ नये यासाठी सदर विभागाकडून भविष्यात कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे कामोठे ता. पनवेल येथील सर्व्हे क्रमांक 56 मध्ये कांदळवानाचा न्हास झाला असल्याने पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15(1) अन्वये अज्ञात व्यक्ती विरुद्ध कामोठे पोलिस ठाणे येथे गुन्हा क्र.0220 दिनांक 09.09.2022 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. • त्याअनुषंगाने समितीने सदरची जागा गुगल अर्थद्वारे तपासली असता, सदर ठिकाणी होणारे वाळू उत्खनन ताबडतोब थांबवून जागेचे Restoration करण्याचे निर्देश संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले होते. 	
61	<p>तक्रार क्र.210 सौ.शकुंतला राजेंद्र म्हात्रे, रायगड दि.03.02.2023 श्री.महेश नारायण म्हात्रे, रा.कोढरीगाव ता.उरण या इसमाने खाडीतील कांदळवन, झुडपे बेकायदेशीररित्या तोडून त्याचा नायनाट केला आहे व त्याठिकाणी लोखंडी खांबे गाडून व खोदकाम करून मासेमारी करण्यासाठी जाळे लावले आहेत व सिडको संपादित जागेत अनधिकृत पत्र्याची शेड बांधलेली आहे ती काढण्याबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सिडको यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार नियंत्रक, अनधिकृत बांधकामे (दक्षिण) यांचे मार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर नियोजन अधिनियम 1966 च्या 53 (1) (अ) अंतर्गत दि.15.02.2023 रोजी नोटीस बजावण्यात आली असून सदर अनधिकृत बांधकाम 24 तासांच्या आत स्वतःहून काढून टाकून ते अनधिकृत बांधकाम करण्यापूर्वी जमीन ज्या स्थितीत होती त्या स्थितीत आणून ठेवावी तसे न झाल्यास कायद्याच्या कलम क्र.53(6)(ब) खाली असलेल्या अधिकाराचा वापर करून सदर जमीन पूर्वस्थितीत आणून ठेवण्याची कार्यवाही करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • जिल्हाधिकारी रायगड यांच्या दि.17.05.2023 रोजीच्या स्थळपाहणी अहवालानुसार श्री.महेश नारायण म्हात्रे यांनी खाडीमध्ये मासेमारी करण्यासाठी जाळी लावली आहे. त्याठिकाणी कांदळवन असल्याचे किंवा न्हास झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी सिडको यांना सिडको 	<ol style="list-style-type: none"> 1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी रायगड 3. उपवनसंरक्षक अलिबाग

		संपादित जागेत अनधिकृत बांधकामाबाबतचा अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	
62	<p>तक्रार क्र.211 श्री.गणेश प्रभाकर मिरजणकर, रायगड दि.03.02.2023</p> <p>मॅग्नोजची कत्तल करुन चालु असलेले बेकायदेशीर भरावाचे काम त्वरीत थांबवून सर्व संबंधितांवर फौजदारी स्वरुपाचे गुन्हे दाखल करुन कायदेशीररित्या सक्त कारवाई करणेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड व उपवनसंरक्षक अलिबाग यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्राप्त अहवालानुसार मौजे मुरुड येथील स.नं.39/1 क्षेत्र 4-58-00 हे. आर. ही मिळकत सरकारी खाजण असून या क्षेत्रात कांदळवन दिसून येत आहे. सदर मिळकतीमध्ये अंदाजे 0-40-00 हे.आर. क्षेत्रावर मुरुम पसरवून भराव करुन आजुबाजुच्या परिसरातील कांदळवनाचे झुडपे तोडुन साफसफाई केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे. उक्त मिळकतीमध्ये 668 ब्रास मुरुम – मातीचा भराव केल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. कांदळवनाचा न्हास झालेला असल्यामुळे श्री. प्रकाश बाबु सरपाटील,जि. रायगड यांचे विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 अन्वये, मुरुड पोलिस ठाणे येथे F.I.R No. 0111/2023 दि. 10.07.2023 रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. 	1. उपवनसंरक्षक अलिबाग
63	<p>तक्रार क्र.212 श्री.प्रदिप पाटोले, रायगड दि.07.02.2023</p> <p>1. Dumping of Debris in Sector 17, Sector 27, Sector 25 on Wetland and Mangroves.</p> <p>2. Mangrove and wetland near Yogadan Port are been killed.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड, उपवनसंरक्षक अलिबाग, सिडको, पनवेल महानगरपालिका यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार खारघर सेक्टर 17 मधील सिडको अंतर्गत होल्डिंग पॉन्ड हे पनवेल महानगरपालिकेस हस्तांतरीत करण्यात आलेले आहे आणि रस्त्याच्या बाजूस पडलेल्या डेब्रिज संबंधीत पनवेल महानगरपालिकेशी पत्र व्यवहार केलेला आहे. सेक्टर – 25 मधील सिडको अंतर्गत होल्डिंग पॉन्ड येथे कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.27.11.2022, दि.09.01.2023, दि.30.01.2023, दि.13.02.2023, दि.14.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली होती. सदरील प्लॉटवर बेकायदेशीरपणे डेब्रिज डंपिंग केल्याबद्दल खारघर पोलीस स्टेशन येथे तक्रार नोंदविण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे. 	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. पनवेल महानगरपालिका 3. उपवनसंरक्षक अलिबाग
64	<p>तक्रार क्र.224 श्री.वैभव म्हात्रे</p> <p>Destruction of Mangroves in Nhavekhadi, Near Ulwe</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड, उपवनसंरक्षक अलिबाग, व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या 	1. उपवनसंरक्षक अलिबाग

27

Node, Navi Mumbai. दि. 01.04.2023	<p>कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.</p> <ul style="list-style-type: none"> • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे न्हावे खाडी उत्तरपाडा येथील स.नं.14/2 हा सिडको मालकीचा असून सदर जमीन मिळकत सिडकोसाठी संपादित झाली आहे. प्रत्यक्ष स्थळपाहणीवेळी कांदळवन वृक्षाची तोड केल्याचे दिसून येत नाही. मौजे न्हावे खाडी येथील मोरी/उघड यांचे काम सिडको मार्फत करण्यात आले नाही. सदर मोरी/उघड समुद्राचे भरती पाण्यापासून गावाच्या संरक्षण होण्याच्या उद्देशाने करण्यात आले आहे. सदर मोरीमुळे कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. सदर जागेवर भराव नसून स्मशानभूमीकडे जाणारा रस्ता आहे. संयुक्त स्थळपाहणीवेळी किटकनाशकाचा वापर करून खारफुटी नष्ट झाल्याची बाब दिसून आली नाही. स.नं.9/अ/740 हा सिडको मालकीचा असून संयुक्त स्थळपाहणीवेळी खारफुटी व खाडीमध्ये सिमेंट मिक्सर पाणी टाकल्याची बाब दिसून आले नसून कांदळवनाचा न्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको यांच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार जमिन भराव व खारफुटी वृक्षाची तोड व कत्तल थांबविण्यासाठी सिडकोतर्फे सुरक्षा रक्षक नियुक्त करण्यासंदर्भात सुरक्षा अधिकारी यांना कळविण्यात आले आहे. रामबागच्या दिशेने येणाऱ्या समुद्राच्या मार्गातील पाण्याचे प्रवाह खंडित न करण्यासाठी सिडकोचे अधिकारी दर महिन्याला न्हावा खाडी येथील फ्लॅप गेट येथे भेट देवून पाहणी करतील व पाणी नियंत्रित आहे किंवा कसे याचे निरीक्षण करतील. सिमेंट कॉंक्रीट मिक्सरमधील शिल्लक कॉंक्रीट हे खारफुटी व खाडीमध्ये टाकल्याचे आढळले नाही. परंतु अज्ञात व्यक्तीद्वारे रिकामे कॉंक्रीट मिक्सर तिथेच धुतल्याचे आढळले. अशी भविष्यात घटना पुन्हा पडू नये यासाठी सिडको सुरक्षा रक्षकांना सूचना करण्यात आली आहे. • मौजे न्हावे (उत्तरपाडा), ता.पनवेल येथे दि.26.06.2023 रोजी सिडको अधिकारी व परिक्षेत्र वन विभागातील अधिकारी श्री.चंद्रकांत शंकर मोरे यांच्यासमवेत कत्तल केलेले कांदळवनाच्या ठिकाणी नवीन खारफुटी वृक्ष लागवड करण्यासाठी संयुक्त भेट दिली. या भेटीत सुकलेली खारफुटी काढून त्याठिकाणी नवीन पाच हजार (5000) खारफुटी न्हावे
--------------------------------------	---

		<p>(उत्तरपाडा) येथे लावावी असे वनपरिक्षेत्र विभागातून आलेल्या अधिकारी यांनी सुचविले.</p> <ul style="list-style-type: none"> यासंदर्भात सिडको कार्यालयाकडून दि.12.07.2023 रोजी वनपरिक्षेत्र अधिकारी, उरण यांना पत्र लिहून सदर ठिकाणी भरती ओहोटीचा प्रवाह तात्काळ सुरु करून Fish Bone Type चर खोदून त्यावर कांदळवन संधारण घटक विभागाच्या सहाय्याने कांदळवन लागवड करण्यासाठी पुढील कार्यवाही करावी अशी विनंती करण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे. 	
65	<p>तक्रार क्र.225 अज्ञात व्यक्ती दि. 20.02.2023</p> <p>न्हावे व नवखार ता.रोहा जि.रायगड जवळील कुंडलिका खाडीत मॅग्नोजची कत्तल करून सेक्शन पंपाद्वारे अनधिकृतपणे वाळू उपसा होत असलेबाबत.</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड, उपवनसंरक्षक अलिबाग यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<p>1.जिल्हाधिकारी रायगड</p> <p>2. उपवनसंरक्षक अलिबाग</p>
66	<p>तक्रार क्र. 237 श्री. नरेशचंद्र सिंग</p> <p>Illegal reclamation of Wetlands and Mangroves (CRZ area) in Kharghar, Navi Mumbai</p> <p>दिनांक 15.05.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे खारघर ता.पनवेल येथील सेक्टर 25 येथील पेठ गावाच्या समोरील बाजुस वास्तु विहार रस्त्यालगत गुराचे गोठे व कार वॉशिंग सेंटर असे बेकायदेशीर व्यवसाय चालु असलेबाबत तसेच सदर ठिकाणी मच्छिमार व्यवसाय सुरु असलेबाबत मंडळ अधिकारी, कळंबोली यांनी नमूद केले असून, सदर ठिकाणी C.R.Z. क्षेत्रात कांदळवन जागेचा न्हास झालेला दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<p>1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको</p>
67	<p>तक्रार क्र. 240 श्री. सुनील अग्रवाल</p> <p>Massive destruction of Mangroves, Illegal CRZ encroachment & debris Dumping at Ulwe node Sector 2, 5, 6, 20, 21, 22, 23</p> <p>दिनांक 25.05.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 16.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि. 13.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सेक्टर 22 वगळता सेक्टर 2,5,6,20,21,23 येथे प्लॉटींग झाले असून पुर्णतः लोकवस्ती आहे. वरील सेक्टर मध्ये कोठेही कांदळवन क्षेत्र नाही. सेक्टर 22 मध्ये लोकवस्ती नाही. तसेच सदरची जागा ही मोकळी आहे. वर नमूद 2,5,6,20,21,23 ची स्थळपाहणी केली असता कांदळवन वनस्पतीची तोड झाल्याचे 	<p>1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको</p>

		निर्देशनास आले नसल्याचे नमूद केले आहे.	
68	तक्रार क्र. 242 श्री. बी. एन. कुमार CRZ Violation at Ulwe for Tirupati Balaji Temple at Plot No. 3 Sector 12, Ulwe node, Tal. Panvel and Dist. Raigad by M/s Tirumala Tirupati Devasthanam. दिनांक 31.05.2023	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे अहवालानुसार प्लॉट नं. 3 सेक्टर 12 उलवे नोड ता.पनवेल या जमीनीवर सद्यस्थितीत एल.अॅन्ड टी कंपनीचे मशीन, रेडिमीक्स, प्लॅन्ट, गाडया हायवा, पोकलन पार्किंग, तिरुपती मंदिर जागेवर आहे. जागेच्या पश्चिमेला न्हावा शिवडी रस्ता आहे. जागेवर आज स्थितीला कांदळवन तोड झालेली नसल्याचे नमूद केले आहे. 	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
69	तक्रार क्र. 253 श्री. प्रदीप पाटोळे Enchroachment in Mangroves by Nisarg Udyan and Dumping Department. दि.09.07.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 18.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. नवी मुंबई महानगरपालिका 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला 4. सिडको

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
पालघर जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी			
70	तक्रार क्र. 134 श्रीमती श्वेता भट दि.11.05.2020 Destruction of mangroves at Sasunavghar, Vasai, Palghar.	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	1. जिल्हाधिकारी पालघर
71	तक्रार क्र. 189 श्री. भरत पाटील, दि. 19.05.2022 कांदळवनाची बेकायदेशीर कत्तल होत असल्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> वसई विरार शहर महानगरपालिका यांच्या दि.12.04.2023 रोजीच्या अहवालानुसार प्रभाग समिती 'जी' वालीव कार्यक्षेत्रातील गाव मौजे ससुनवघर स.न.100, 193 नायगाव (पूर्व) येथे पाहणी केली असता सदर जागेत नगररचना विभागाकडील परवानगी बाबतचे VVCMC/TP/CC/VP-6475/97/2022-23 Date.30.06.2022 फलक आढळून आले तसेच उर्वरित जागेवर बांधकाम झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. मा.अध्यक्षांनी उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग

72	तक्रार क्र.208 श्री.निलेश वर्तक व श्री.अमर म्हात्रे यांच्या वसईतील रानगावात शासकीय जागेवर कांदळवनाची तोड होत असल्याच्यातक्रारीबाबत. दि.18.01.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग
73	तक्रार क्र.220 श्री.महेश भोईर तिवरांच्या झाडांची कत्तल करून जागेवर माती आणि अनधिकृत बांधकाम केलेबाबत तक्रार. दि. 21.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई विरार महानगरपालिका, उपवनसंरक्षक डहाणू यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक डहाणू
74	तक्रार क्र.222 श्री.मेकॅन्झी डबरे व श्री.जॉय जोसेफ फरगोज घोडबंदर ते ससूनवघर दरम्यान पाणथळ जमिनीवरील प्रचंड मोठ्या प्रमाणात कांदळवनाची तोड करून भराव घातला जात असल्याबाबत. दि. 14.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई विरार महानगरपालिका, उपवनसंरक्षक डहाणू यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. वसई विरार शहर मनपा 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग
75	तक्रार क्र. 241 श्री. दिनेश गोसावी परिवर्तन संघटना पालघर Complaint regarding Destruction of Mangroves. दिनांक 29.05.2023	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत जा.क्र. 56 दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उप वनसंरक्षक डहाणू वनविभाग, पालघर
76	तक्रार क्र. 243 श्री. चंदू विजय पाटील मुंबई अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गालगत नायगाव जुचंद्र येथील वसई खाडीपात्राच्या जमीनीवरील अॅग्रोसर्ग इरिडेटर्स इंडिया प्रा. लि. कारखान्यास देण्यात आलेली परवानगी रद्द करित पर्यावरणाचा न्हास होत असल्याप्रकरणी सदर कारखाना तात्काळ बंद करण्यात येणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत जा.क्र. 129 दिनांक 21.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई 3. जिल्हाधिकारी पालघर
77	तक्रार क्र. 244 श्री. रामअवतार जिनु यादव दिनांक 04.06.2023 सर्वे नंबर - 283 / 284 जुचंद्र तालुका - वसई जिल्हा पालघर भूमि पर कांदळवन झाड नष्ट	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर

	करनेवाले माफिया लोगो पर गुन्हा दाखल करने से संबंधित.		
78	तक्रार क्र.248 श्री. कैलास चव्हाण सर्व्हे क्र.248, ज्युचंद्र मौजे या मिळकतीवर यालगत 24 एकर मिळकतीवर कैलास द्वारकानाथ म्हात्रे (भुमाफिया) व यांचे 20 ते 25 सहकारी भुमाफिया व गुंड यांनी हजारो कांदळवनाच्या झाडाची कत्तल करुन 80 ते 90 हजार ब्रासचे गौणखनिज (माती, दगड, मुरुम) बाहेरुन वाहतूक आणून मोठ-मोठे तलाव भराव करुन या मिळकतीवर केलेल्या भरणीची शासनाची कोणतीही पुर्व परवानगी घेतली नाही आणि 2000 पक्के बांधकाम करुन चाळी बनवित आहेत, हे पक्के बांधकाम तात्काळ निष्कासन करावे व जमीन कब्जा केल्याचा दंड व गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश द्यावेत याबाबत तक्रार अर्ज. दि.28.05.2023	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> वसई-विरार महानगरपालिका जिल्हाधिकारी पालघर
79	तक्रार क्र. 249 श्री. मॅकेन्झी डाररे जिल्हा पालघर, तालुका वसई येथील पाणथळ, खाजण, कांदळवन जमीन बाधित होत असल्याबाबत. दि.28.06.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी पालघर वसई-विरार महानगरपालिका उप वनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
सिंधुदुर्ग जिल्हयातील कांदळवन तक्रार			
80	तक्रार क्र. 190 श्री. दत्तराज चव्हाण व श्री. कपिल चव्हाण दि.03.06.2022 कांदळवन तोडी बाबत गंभीर गुन्हा मोजे तारकर्ले गावातील रांजनाला येथे झाला असून त्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी सोबत फोटो आणि तक्रार अर्ज सादर करत आहे.	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग, उपवनसंरक्षक सावंतवाडी यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार प्रथमदर्शनी भराव टाकलेल्या क्षेत्रात कांदळवन प्रजाती होत्या की नाही, हे निश्चित सांगता येत नाही. परंतु भरावाच्या ठिकाणापासून सुमारे 30 ते 35 मीटर अंतरावर 	<ol style="list-style-type: none"> उपवनसंरक्षक सावंतवाडी

		<p>कांदळवन सदृष्य वनस्पती दिसून येत असल्याबाबत सदस्य सचिव तथा वनक्षेत्रपाल कुडाळ यांनी अहवाल सादर केलेला आहे. मा. उच्च न्यायालयाकडील जनहित याचिका क्र. 87/2006 चे आदेशामधील मु.क्र. A(iii) नुसार खारफुटीचे क्षेत्रापासून 50 मीटर पर्यंतचे क्षेत्र मोकळे ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार उक्त आदेशामधील सुचनांचा भंग झालेला असल्याचे नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • तथापि पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 च्या तरतुदी आणि नियम, आदेश आणि निर्देश यांचे उल्लंघन चे कलम 15 प्रमाणे FIR No.0149/2023 दि.06.07.2023 मालवण पोलीस ठाणे, तालुका मालवण येथे अज्ञात व्यक्ती विरुद्ध गुन्हा दाखल करणेत आलेला असल्याचे नमूद केले आहे. 	
81	<p>तक्रार क्र.226 श्री.ओंकार केणी मालवणी सागरी महामार्ग दुतर्फा असलेल्या कांदळवन परिसरात टाकण्यात येणाऱ्या कचऱ्यावर न्यायालयाच्या आदेशानुसार कारवाई करण्याबाबत. दि. 11.04.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग, उपवनसंरक्षक सावंतवाडी यांना उचित कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे दि.12.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार प्रत्यक्ष स्थळपाहणी वेळी कांदळवन क्षेत्राजवळ कचरा, झाडांचे बुंधे, बिल्डींगचा राडारोडा, डेब्रिज इत्यादी टाकलेले असल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. रस्ता दुतर्फा टाकलेला प्लास्टीक व इतर कचरा तसेच भरावामुळे कांदळवन प्रजातीच्या झाडांना तसेच त्याचे पुनरुत्पादन / वाढीस धोका निर्माण होऊ शकतो असे नमूद केले आहे. • तथापि पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 च्या तरतुदी आणि नियम, आदेश आणि निर्देश यांचे उल्लंघन चे कलम 15 प्रमाणे FIR No.0151/2023 दि.06.07.2023 मालवण पोलीस ठाणे, तालुका मालवण अज्ञात व्यक्ती विरुद्ध गुन्हा दाखल करणेत आलेला असल्याचे नमूद केले आहे. 	1. उपवनसंरक्षक सावंतवाडी

